

سکوتی که در حمل و نقل بحران می‌سازد

«چرا مهم‌ترین ریسک صنعت حمل و نقل» گاهی گزارش نمی‌شود

رقابت قدرت‌ها بر سر طلای سیاه منجمد

قطب جنوب به میدان جدید جنگ انرژی جهان تبدیل شده است؟

دوشنبه ۱۲ مرداد ۱۴۰۵ - سال دوازدهم - شماره ۲۵۵۱ - قیمت: ۱۵۰۰۰۰ تومان

www.eghtesadsaramad.ir

saramad.darya

@Eghtesadsaramad

«کریدور اعتماد»

دوست‌سپاری چگونه اقتصاد همسایگی ایران را نجات می‌دهد؟

بررسی می‌کند:

«آمریکا، عراق» و معمای دور زدن تحریم‌ها

چگونه آمریکا با انقلاب بانکی عراق، پرونده تأمین مالی ایران را مختومه کرد

«باز آرایایی قدرت» حکمرانی هوشمند در آیین مبادلات خارجی

مرتضی قاضی

یادداشت

«به دشمن اعتمادی نیست» درسی از شاهنامه

محمدجعفر محمدزاده - شاهنامه گنجینه خرد ایرانیان است. فردوسی در پس هر داستان، تجربه‌ای از کامیابی‌ها و ناکامی‌های یک ملت را به یادگار نهاده است؛ تجربه‌هایی که اگر چه در جامه اسطوره بیان شده‌اند و از مرز زمان گذشته‌اند ولی همچنان با زندگی امروز ما سخن می‌گویند. یکی از روشن‌ترین این تجربه‌ها آن است که «در مناسبات با دشمن، اعتماد جایگاهی ندارد؛ نه آن‌گاه که با کینه به نبرد می‌ایستد و نه آن‌گاه که با مهر و وعده دوستی نزدیک می‌شود.» داستان سیاوش، از رساترین روایت‌های شاهنامه برای بیان این حقیقت است.

داستان سیاوش از ژرف‌ترین و چندلایه‌ترین بخش‌های شاهنامه است. این داستان، خواننده را از لایه‌های درهم‌تنیده تقدیر، تدبیر، هوس، خودکامی، آزمندی و خیانت عبور می‌دهد. در این روایت، تنها با سرگذشت سیاوش روبه‌رو نیستیم؛ بلکه با نیروهایی مواجهیم که هر یک در سرنوشت ملت‌ها نقش دارند.

سرآغاز داستان، «تقدیر» است. مادر سیاوش، شاهزاده‌ای از توران، به جنگ پهلوانان ایرانی می‌افتد. داوری برای سرنوشت او به کاووس می‌رسد و کاووس دلیاخته او می‌شود. از این پیوند، سیاوش زاده می‌شود؛ و از همان آغاز، سرنوشتش میان ایران و توران گره می‌خورد.

پس از تقدیر، «تدبیر» رستم صحنه را در دست می‌گیرد. رستم، دوراندیشانه، سیاوش را از فضای دربار کاووس دور می‌کند و به زابلستان می‌برد تا آیین پادشاهی، بزم و رزم، خرد و آزادگی را به او بیاموزد. سیاوش در دامان رستم جوانی پاک‌سرشت، دادگر و خردمند می‌شود، اما حتی این تربیت نیز او را از دام‌هایی که در انتظارش است، نمی‌رهاند.

گره اصلی داستان با «هوس» سودابه تازی آغاز می‌شود. سودابه، شاهبانوی کاخ کاووس، دل در گرو سیاوش می‌بندد و چون بسا پاکدامنی و استواری او روبه‌رو می‌شود، مهر آلوده‌اش به کینه‌ای سوزان تبدیل می‌گردد. سیاوش برای حفظ راستی و آبرو، از «آزمون آتش» می‌گذرد و سربلند بیرون می‌آید، اما این پیروزی، آتش بدگمانی را در دل کاووس خاموش نمی‌کند. پادشاهی که باید نگهبان داد باشد، اسبیر تردید، خودکامی و هوس می‌شود.

سیاوش به‌خوبی دریافته است که در چنین درباری امنیت ندارد. با شنیدن خبر یورش تورانیان، داوطلب نبرد می‌شود؛ شاید در میدان جنگ کشته شود و از فتنه دربار برهد و شاید با پیروزی و نام‌آوری بر تهمت‌ها چیره شود. اما سرنوشت، راه دیگری برای او رقم زده است.

سرنوشت سیاوش در میانه سه نیروی ویرانگر رقم می‌خورد: «هوس سودابه»، «خودرایی کاووس» و «آزمندی افراسیاب». سودابه با مهری آلوده به هوس، او را به دام می‌کشد و افراسیاب، با نقشه‌ای برای آینده ایران دخترش فرنگیس را به همسری وی درمی‌آورد؛ سرانجام چون آینده‌آنگونه که می‌خواهد پیش نمی‌رود مهر فرزندش را نادیده می‌گیرد و فرمان قتل او را صادر می‌کند.

در اینجا یکی از ژرف‌ترین درس‌های شاهنامه آشکار می‌شود. سودابه با مهری فریبده به نابودی سیاوش می‌اندیشد و افراسیاب با کینه و آزمندی خون او را بر زمین می‌ریزد. آن یکی دام محبت می‌گستراند و این یکی شمشیر کین برمی‌کشد، اما هر دو در یک نقطه به هم می‌رسند: «نابودی سیاوش». فردوسی با این رویارویی شگفت، هشدار می‌دهد که دشمن همیشه با چهره خشم و تهدید ظاهر نمی‌شود؛ گاه با لبخند، خویشتاوندی، وعده و کین خود را دنبال می‌کند.

با این همه، فردوسی همه تقصیر را بر گردن دشمن نمی‌گذارد. اگر کاووس گرفتار مهر سودابه، خودرایی، بی‌ثباتی و غفلت از داد نبود، نه سودابه مجال توطئه می‌یافت و نه افراسیاب کامیاب می‌شد. شاهنامه بدین گونه یادآوری می‌کند که دشمن بیرونی، آنگاه کامیاب می‌شود که در درون، خرد جای خود را به هوس و اعتماد خام و خودکامی داده باشد.

این، تنها درس یک داستان اسطوره‌ای نیست؛ تجربه‌ای است که ایران بارها دیده است. هرگاه ایرانیان با تکیه بر خرد، همبستگی و شناخت درست از دوست و دشمن از منافع ملی خود پاسداری کرده‌اند، از دشوارترین آزمون‌ها سربلند بیرون آمده‌اند؛ و هرگاه فریب مهر ظاهری یا وعده‌های فریبده دشمن را خورده‌اند، هزینه‌های سنگینی پرداخته‌اند.

شاهنامه ما را به «بدبینی» فرا نمی‌خواند؛ به «هوشیاری» دعوت می‌کند. پیام فردوسی آن است که در روابط با دشمن، احساسات جای خرد را نگیرد و اعتماد، جان‌نشین شناخت نشود. سیاست، همانند زندگی، بر پایه تشخیص درست واقعیت‌ها استوار است، نه بر آرزوها. از همین رو، داستان سیاوش تنها روایت اندوه‌بار یک شاهزاده پاکدامن نیست؛ هشدار جلودانه برای ایران است. ملتی که تجربه‌های تاریخی و اساطیری خود را از یاد ببرد، ناگزیر آنها را در متن تاریخ، تجربه خواهد کرد. شاهنامه ما می‌خواهد گذشته را نه برای حسرت خوردن، بلکه برای بهتر دیدن آینده بخوانیم؛ زیرا فراموشی تاریخ، قربانگاه‌های تازه می‌آفریند و سیاوشان دیگری را روانه تیغ آزمندیان و زورمندان می‌کند.

کاهش استهلاک خودرو در تابستان

سیستم خنک‌کننده موتور

- مایع ضدجوش: ترکیب برابر آب مقطر و ضدجوش
- شست‌وشوی رادیاتور: پاک‌سازی گردوغبار و حشرات
- تست عملکرد فن: اطمینان از چرخش دور بالا

لاستیک‌ها و ترمز

- تنظیم باد سسرد: جلوگیری از داغی و ترکیبگی
- بررسی آج لاستیک: اطمینان از عدم وجود ترک
- کنترل روغن و ولت ترمز: پیشگیری از افت ترمزگیری شیب

سیالات و قطعات

- روغن موتور مناسب: استفاده از گرانیوری مقاوم گرما
- بررسی روغن گیربکس: کاهش اصطکاک و روان‌سازی دنده‌ها
- سالم‌بودن تسمه‌ها: اطمینان از عدم‌شل‌بودن تسمه کویل

کابین و برقی

- تست شارژ باتری: پیشگیری از تخریب سریع الکترولیت
- تخلیه هوای داغ: تهویه کابین قبل از روشن کردن کویل
- استفاده از آفتاب‌گیر: محافظت داشبورد در برابر آفتاب‌سوختگی

اینفوگرافیک - اقتصاد سرآمد

تو می‌تونی فردا رو رقم بزنی

این رویا، با حمایت تو واقعی میشه...

حمایت از طریق اپلیکیشن

www.mahak.app

SCAN ME

محک

مؤسسه غیررسمی حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org